

הנדון: נייר עמדה לקראת דיון בנושא "מעמדן של נשים קורבנות סחר, בדגש על סיפורן של 27 נשים שנחטפו מאתיופיה והוכרו כקורבנות סחר למטרות שירותי מין"

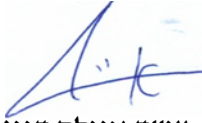
1. אנו מבקשות להודות לוועדה על קיומו של הדיון החשוב זה.
2. כידוע, האיסור על סחר בבני אדם הוא אחד האיסורים הוותיקים במשפט הבינלאומי. מדובר בסוגיה הדורשת אכיפה פלילית הדוקה אל מול הסוחרים בבני האדם, ובפרט סוחרים הנשים, וכן מניעת כניסה בגבולות של קורבנות הסחר, על מנת להפוך את הסחר בנשים במדינת ישראל ללא משתלם. זאת לצד שיקום וסיוע לקורבנות הסחר.
3. נשים שהוכרו כקורבנות סחר בבני אדם בישראל זכאיות לשהות של שנה (ובמקרים חריגים אף שנתיים) במקלט לקורבנות סחר. מדובר בהליך שיקום הכולל לימודי שפה, שיקום תעסוקתי, טיפול פסיכו-סוציאלי ועוד. רוב קורבנות הסחר מבקשות לשוב למדינת מוצאן מיד עם תום שנת השיקום, ולעיתים אף לפני סיומה. עם זאת, במדינת ישראל חיות קורבנות סחר למטרת זנות, אשר השבתן למדינת המוצא עלולה להביא לדרדר משמעותי בתהליך השיקום שלהן, במקרים מסוימים, ובמקרים אחרים לחיים תחת איומים והשפלות לאור היותן קורבנות סחר ואף לאיום ממשי על חייהן. חלק מאותן נשים חיות בישראל שנים ארוכות, התערו בחברה הישראלית, יצרו קשרים אישיים ואף הקימו כאן משפחה.
4. סיפורן קורע הלב של 27 הנשים שנחטפו מאתיופיה ומצאו חיים במדינת ישראל, ואף הוכרו כקורבנות סחר על ידי מדינת ישראל מדגיש את החשיבות של הסדרים מיוחדים עבורן ועבור קורבנות סחר הדומות להן, כאשר האפשרות להשיב אותן למדינת מוצאן מבלי להעמיד אותן בסכנת חיים ברורה ומיידיית איננה קיימת. בפועל בחרה מדינת ישראל לסכן את 27 הנשים הללו ולהעמידן בסכנת חיים ממש.
5. בנוסף למקרה זה, לאחרונה עלה לדיון הציבורי המקרה של הגב' ציילה עזרא קורבן סחר לשם זנות שנחטפה לישראל בסוף שנות ה-90, תקופה בה המדינה לא עשתה כמעט דבר כדי למנוע את הסחר הנוראי שהתחולל בה, עברה בישראל תהליך שיקום משמעותי ויצרה בה מארג תמיכה וקשרים החשובים מאוד להליך השיקום שלה. סיפוריה של הגב' עזרא התפרסם בזכות תרומת חסרת התקדים לשורדות הזנות בישראל, במסגרת עבודתה במשרד הבריאות בסיוע לנשים בזנות וכפעילה בולטת במאבק נגד סחר בנשים בישראל ועדין מדינת ישראל מסרבת להסדיר את מעמדה בישראל באופן קבוע.
6. מקרה נוסף שפורסם לאחרונה הוא סיפורה של סופיה (שם בדוי), אשר הובאה לישראל תוך שהוצג לה מצג שווא לפיו היא הולכת לעסוק בניקיון, כשבפועל היא נוצלה בישראל בזנות. לאחר שהצליחה לברוח משוביה, סופיה נישאה לבן זוג ישראלי ונולד להם ילד. סופיה מתמודדת עם מצב נפשי קשה עקב הניצול והטראומה שחוותה בזנות, אשר הביא לקשיים בהסדרת מעמדה. נכון

להיום, ובעקבות מצבה הנפשי המורכב התגרשו בני הזוג וילדה של סופיה חי עם אביו, וסופיה ובנה נפגשים פעם בשבוע ונמצאים בקשר הדוק. גם במקרה זה לא השכילה המדינה להסדיר את מעמדה בישראל באופן קבע והיא מועמדת לגירוש למרות שגירושה מישראל פירושו הרחקתה מבנה.

7. סיפורים אלה הם דוגמאות למקרי הקיצון של קורבנות סחר שמטעמים הומניטריים ברורים זקוקות וזכאיות למעמד קבוע בישראל, אך רשויות המדינה מתעקשות שלא להציע פתרון עבורן, אף שברור שמדובר במספר מקרים ייחודיים שאינם ברי משמעות רחבה. בפני 27 הנשים מאתיופיה, הגב' עזרא וסופיה עומדים צווי גירוש והמשמעות של כל אחד מצווי הגירוש הללו קשה ביותר.

8. לגישתנו, על מנת למצוא פתרון לאותם מקרים ייחודיים יש לקבוע נוהל ברור של רשות האוכלוסין וההגירה למתן אשרת ישיבת קבע עבור קורבנות סחר בנשים במקרים הומניטריים חריגים. בין היתר, התבחינים שעשויים להיות רלוונטיים: סכנה לחיים או לשלמות גופו של קורבן הסחר אם יחזור למדינת המוצא, משך התקופה בה שהה הקורבן בישראל, היותו של קורבן הסחר הורה לילדים בעלי אזרחות ישראלית, חשש מפגיעה הרסנית בהליך השיקום בהשבה למדינת המוצא, תרומה מיוחדת למדינה של קורבן הסחר. לחלופין, ניתן לקבוע את התבחינים הלו במסגרת תיקון חוק איסור הכניסה לישראל התשל"ז-1977.

9. אנו סמוכות ובטוחות כי הוועדה תעשה כל שבידה להסדרת הנושא של מעמד קבע במקרים הומניטריים חריגים ומתן מענה ספציפי למקרים העומדים ותלויים בימים אלו שהוזכרו לעיל.

בכבוד רב,

עו"ד איילת דיין
מנהלת שותפה

עו"ד חן שופן
ראש תחום פרויקטים מיוחדים

המטה למאבק בסחר בנשים ובזנות

העתק:

חברי הוועדה לקידום מעמד האישה

מנהלת הוועדה